ZESPÓŁ SZKÓŁ OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH NR 4 W SZCZECINIE

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 2

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA

Z ZAJĘĆ PRAKTYCZNO-TECHNICZNYCH (ZPT)

Nauczyciel prowadzący: Paulina Haraszczuk

SPIS TREŚCI

1. Postanowienia ogólne
2. Podstawa prawna
3. Cele i założenia PZO
4. Cele oceniania
5. Obszary podlegające ocenianiu
6. Formy i sposoby sprawdzania osiągnięć uczniów
7. Zasady oceniania bieżącego
8. Ocenianie działalności praktycznej i projektowej
9. Kryteria oceniania prac praktycznych
10. Ocenianie pracy indywidualnej i grupowej
11. Przygotowanie ucznia do zajęć
12. Nieprzygotowanie do zajęć
13. Brak materiałów, narzędzi i niewykonanie zadania
14. Zasady poprawiania ocen
15. Klasyfikacja śródroczna i roczna
16. Kryteria wymagań na poszczególne oceny
17. Wymagania edukacyjne dla klasy IV
18. Wymagania edukacyjne dla klasy V
19. Wymagania edukacyjne dla klasy VI
20. Dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb ucznia
21. Zasady oceniania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
22. Sposób informowania uczniów i rodziców o wymaganiach i ocenach
23. Dokumentowanie osiągnięć ucznia
24. Postanowienia końcowe

1. POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Przedmiotowe Zasady Oceniania z zajęć praktyczno-technicznych, zwane dalej **PZO**, określają szczegółowe zasady oceniania osiągnięć edukacyjnych uczniów klas IV- VI szkoły podstawowej.
2. PZO zostały opracowane z uwzględnieniem:
    - Statutu Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 4 w Szczecinie,
    - obowiązujących przepisów prawa oświatowego,
    - podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej w zakresie zajęć praktyczno-technicznych,
    - programu nauczania realizowanego przez nauczyciela,
    - możliwości organizacyjnych szkoły,
    - indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów.
3. PZO stanowią dokument uzupełniający statut szkoły i nie mogą pozostawać z nim w sprzeczności.
4. Zajęcia praktyczno-techniczne mają charakter przede wszystkim **praktyczny, projektowy i doświadczalny**.
5. Ocenianie na zajęciach praktyczno-technicznych służy przede wszystkim rozpoznawaniu postępów ucznia, jego samodzielności, zaangażowania, umiejętności praktycznych oraz odpowiedzialnego i bezpiecznego wykonywania zadań.
6. Nowa podstawa programowa zakłada realizację zajęć praktyczno-technicznych w klasach IV–VI szkoły podstawowej i podkreśla ich praktyczny charakter.

2. PODSTAWA PRAWNA

PZO opracowano w szczególności na podstawie:

1. Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, z późniejszymi zmianami.
2. Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, z późniejszymi zmianami.
3. Rozporządzenia Ministra Edukacji dotyczącego oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów.
4. Rozporządzenia Ministra Edukacji z dnia 11 marca 2026 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej.
5. Podstawy programowej zajęć praktyczno-technicznych obowiązującej od roku szkolnego 2026/2027.
6. Statutu Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 4 w Szczecinie.
7. Programu nauczania zajęć praktyczno-technicznych przyjętego do realizacji w szkole.

Nowa podstawa programowa została wdrażana od 1 września 2026 r. począwszy od klas IV, a następnie będzie sukcesywnie obejmowała kolejne klasy.

3. CELE I ZAŁOŻENIA PZO

1. Głównym celem oceniania jest wspieranie ucznia w rozwijaniu kompetencji praktycznych, technicznych, projektowych, społecznych i organizacyjnych.
2. Ocenianie powinno:
    1) wspierać rozwój ucznia,
    2) motywować do podejmowania aktywności,
    3) rozwijać samodzielność,
    4) kształtować odpowiedzialność za wykonywane zadania,
    5) rozwijać kreatywność techniczną,

6) kształtować umiejętność planowania i organizowania pracy,
7) uczyć bezpiecznego korzystania z narzędzi i urządzeń,
8) rozwijać umiejętność rozwiązywania problemów,
9) kształtować postawy proekologiczne,
10) przygotowywać do odpowiedzialnego uczestnictwa w ruchu drogowym,
11) rozwijać umiejętność współpracy.

3. Szczególne znaczenie ma proces dochodzenia do rozwiązania problemu technicznego, a nie wyłącznie estetyczny lub końcowy efekt pracy.
4. Ocenianie powinno uwzględniać indywidualne możliwości psychofizyczne ucznia.
5. Na zajęciach praktyczno-technicznych nauczyciel nie ocenia wyłącznie zdolności manualnych ucznia. Ocenia przede wszystkim jego **wiedzę, umiejętności, samodzielność, zaangażowanie, postęp, organizację pracy oraz przestrzeganie zasad bezpieczeństwa**.

4. CELE OCENIANIA

Ocenianie ma na celu:

1. rozpoznawanie poziomu wiadomości i umiejętności ucznia;
2. określanie stopnia opanowania wymagań podstawy programowej;
3. monitorowanie indywidualnego postępu ucznia;
4. motywowanie do systematycznej pracy;
5. kształtowanie odpowiedzialności za własną pracę;
6. rozwijanie umiejętności samooceny;
7. wskazywanie uczniowi mocnych stron i obszarów wymagających dalszego rozwoju;
8. dostarczanie rodzicom informacji o postępach dziecka;
9. umożliwienie nauczycielowi doskonalenia organizacji i metod pracy.

5. OBSZARY PODLEGAJĄCE OCENIANIU

Ocenianiu podlegają w szczególności:

1. Wiedza techniczna

Uczeń:

1) zna podstawowe pojęcia techniczne;
2) rozpoznaje materiały i ich właściwości;
3) zna zastosowanie podstawowych narzędzi;
4) zna zasady bezpiecznej pracy;
5) zna zasady organizacji stanowiska pracy;
6) rozumie podstawowe zasady projektowania;
7) zna zasady ruchu drogowego odpowiednie do etapu edukacyjnego;
8) zna zasady ekologicznego gospodarowania materiałami.

2. Umiejętności praktyczne

Uczeń:

1) prawidłowo posługuje się narzędziami;
2) dobiera materiał do zadania;
3) wykonuje pomiary;
4) korzysta z instrukcji;
5) wykonuje zadania zgodnie z planem;
6) stosuje odpowiednie techniki pracy;

7) wykonuje połączenia materiałów;
8) montuje elementy;
9) dokonuje prostych napraw i regulacji;
10) potrafi wprowadzić poprawki do wykonanego wytworu.

3. Projektowanie

Ocenie podlega:

1) rozpoznanie problemu;
2) pomysł;
3) szkic lub dokumentacja;
4) dobór materiałów;
5) plan działania;
6) funkcjonalność rozwiązania;
7) możliwość jego wykonania;
8) bezpieczeństwo;
9) ekonomiczne wykorzystanie materiałów.

4. Organizacja pracy

Ocenia się:

1) przygotowanie stanowiska;
2) przestrzeganie kolejności działań;
3) gospodarowanie czasem;
4) gospodarowanie materiałami;
5) porządek na stanowisku;
6) odpowiedzialność za narzędzia.

5. Bezpieczeństwo

Szczególną wagę przywiązuje się do:

1) przestrzegania regulaminu pracowni;
2) prawidłowego używania narzędzi;
3) stosowania środków ochrony;
4) reagowania na zagrożenia;
5) odpowiedzialnego zachowania podczas pracy.

6. Współpraca

Ocenie może podlegać:

1) aktywne uczestnictwo w pracy zespołu;
2) wykonywanie przydzielonej roli;
3) komunikacja;
4) odpowiedzialność;
5) pomoc innym;
6) szacunek dla pomysłów innych osób.

7. Samoocena i prezentacja

Uczeń powinien:

1) umieć przedstawić swoją pracę;

2) wyjaśnić zastosowane rozwiązania;
3) wskazać trudności;
4) dokonać samooceny;
5) zaproponować sposób ulepszenia wytworu.

6. FORMY I SPOSOBY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ

Osiągnięcia uczniów mogą być sprawdzane poprzez:

1. ćwiczenia praktyczne;
2. projekty techniczne;
3. prace konstrukcyjne;
4. wykonywanie przedmiotów użytkowych;
5. wykonywanie modeli;
6. zadania elektryczne i elektroniczne;
7. zadania ekologiczne;
8. rysunek i dokumentację techniczną;
9. ćwiczenia dotyczące ruchu drogowego;
10. odpowiedzi ustne;\
11. kartkówki;
12. sprawdziany i testy – w zakresie uzasadnionym programem;
13. prezentacje;
14. pracę indywidualną;
15. pracę w parach;
16. pracę zespołową;
17. obserwację pracy ucznia;
18. samoocenę;
19. analizę i ocenę gotowego wytworu;
20. zadania problemowe;
21. udział w projektach i działaniach dodatkowych.

Zgodnie ze statutem szkoły, w przypadku przedmiotów praktycznych, w tym techniki, szczególne znaczenie mają ćwiczenia, prezentacje, wykonywane prace i poziom zaangażowania ucznia.

7. ZASADY OCENIANIA BIEŻĄCEGO

1. Oceny bieżące są jawne dla ucznia i jego rodziców.
2. Uczeń otrzymuje informację zwrotną dotyczącą:
   a) stopnia wykonania zadania,
   b) mocnych stron pracy,
   c) elementów wymagających poprawy,
   d) sposobu dalszego doskonalenia.
3. Ocena może być wystawiona na podstawie jednej lub kilku form aktywności.
4. Przy ocenie pracy praktycznej nauczyciel bierze pod uwagę przede wszystkim:
   a) poprawność wykonania,
   b) zgodność z założeniami,
   c) zastosowanie poznanych zasad,
   d) samodzielność,
   e) bezpieczeństwo,
   f) organizację pracy,

g) zaangażowanie,
h) umiejętność rozwiązania problemu,
i) postęp ucznia.

5. Ocena pracy praktycznej nie jest oceną uzdolnień manualnych ucznia.
6. Szczególnie doceniana jest systematyczność oraz podejmowanie prób rozwiązania problemu.

7. SYSTEM WAG OCEN

W celu zachowania przejrzystości i jednolitości oceniania poszczególnym formom weryfikacji wiedzy, umiejętności i aktywności ucznia przypisuje się odpowiednie wagi.
W ocenianiu stosuje się następujące wagi:
Waga 1 – praca podczas lekcji, praca w grupach, prace w zeszycie przedmiotowym, kartkówka niezapowiedziana, zadania z zeszytu ćwiczeń, aktywność na lekcji, karty pracy, referat, zadania wykonywane podczas lekcji, krótkie formy wypowiedzi oraz bieżąca kontrola umiejętności.
Waga 2 – kartkówka zapowiedziana, odpowiedź ustna, prezentacja mówiona, realizacja projektu oraz inne zapowiedziane formy sprawdzania wiadomości i umiejętności o średnim stopniu trudności.
Waga 3 – sprawdzian, praca podsumowująca dział lub większy zakres materiału, prace plastyczne, projekty artystyczne o większym stopniu trudności, konkursy plastyczne co najmniej na poziomie miejskim oraz systematyczność pracy ucznia.
Waga 4 – uzyskanie wyróżnienia lub tytułu finalisty w konkursach plastycznych miejskich, rejonowych, ogólnopolskich oraz konkursach organizowanych przez kuratora oświaty.
Waga 5 – uzyskanie tytułu laureata w konkursach plastycznych miejskich, rejonowych, ogólnopolskich oraz konkursach organizowanych przez kuratora oświaty.

8. OCENIANIE DZIAŁALNOŚCI PRAKTYCZNEJ I PROJEKTOWEJ

1. Praca praktyczna może obejmować etapy:

problem → pomysł → projekt → plan → dobór materiałów → wykonanie → testowanie → poprawa → prezentacja → samoocena.

2. W przypadku projektu technicznego ocenie mogą podlegać wszystkie etapy procesu.
3. Uczeń może otrzymać ocenę za:
   a) przygotowanie projektu;
   b) wykonanie;
   c) dokumentację;
   d) prezentację;
   e) pracę zespołową;
   f) samoocenę.
4. W przypadku projektu grupowego nauczyciel może różnicować ocenę poszczególnych uczniów w zależności od ich rzeczywistego wkładu pracy.
5. Nowa podstawa programowa szczególnie podkreśla metodę projektu oraz przechodzenie od rozpoznania problemu, poprzez planowanie i wykonanie, do prezentacji oraz oceny rezultatu.

9. KRYTERIA OCENIANIA PRAC PRAKTYCZNYCH

Praca praktyczna może być oceniana według następujących kryteriów:

Kryterium	Zakres
Zgodność z zadaniem	realizacja określonego problemu
Funkcjonalność	możliwość praktycznego wykorzystania
Poprawność techniczna	prawidłowość wykonania
Dobór materiałów	adekwatność materiału do zadania
Dobór narzędzi	właściwe i bezpieczne wykorzystanie
Samodzielność	stopień samodzielnego wykonania
Organizacja pracy	planowanie i gospodarowanie czasem
Bezpieczeństwo	przestrzeganie zasad BHP
Estetyka	staranność wykonania
Kreatywność	własne pomysły i rozwiązania
Ekologia	oszczędne i odpowiedzialne gospodarowanie materiałami
Prezentacja	umiejętność omówienia własnej pracy

10. OCENIANIE PRACY INDYWIDUALNEJ I GRUPOWEJ

1. W pracy indywidualnej oceniany jest przede wszystkim wkład ucznia w wykonanie zadania.
2. W pracy grupowej ocenie podlegają zarówno efekt zespołowy, jak i indywidualny wkład ucznia.
3. Uczeń powinien:
   a) wykonywać przydzielone zadania,
   b) współpracować z innymi,
   c) przestrzegać ustalonych zasad,
   d) szanować cudze pomysły,
   e) odpowiedzialnie korzystać ze wspólnych materiałów i narzędzi.
4. Brak aktywnego udziału w projekcie grupowym może skutkować obniżeniem oceny za indywidualne zaangażowanie.

11. PRZYGOTOWANIE UCZNIA DO ZAJĘĆ

Uczeń jest zobowiązany do:

1. posiadania wymaganych przyborów i materiałów;
2. prowadzenia zeszytu lub dokumentacji wskazanej przez nauczyciela;
3. przestrzegania zasad bezpieczeństwa;
4. przygotowania się do wykonywania zadań praktycznych;
5. dbania o powierzone narzędzia i wyposażenie pracowni;
6. pozostawienia stanowiska pracy w należytym porządku.

12. NIEPRZYGOTOWANIE DO ZAJĘĆ

1. Uczeń może zgłosić nieprzygotowanie na zasadach określonych przez nauczyciela, z zachowaniem postanowień Statutu ZSO nr 4.
2. Nieprzygotowanie powinno być zgłoszone nauczycielowi na początku zajęć.
3. Nieprzygotowanie może dotyczyć w szczególności:
   1) braku wymaganych materiałów;
   2) braku zeszytu;

3) braku przygotowania do krótkiej formy sprawdzenia wiedzy.
4. Nieprzygotowanie nie zwalnia ucznia z obowiązku uzupełnienia zaległości.
5. Jeżeli brak przygotowania uniemożliwia wykonanie zadania, nauczyciel może wyznaczyć uczniowi termin jego wykonania.

13. BRAK MATERIAŁÓW, NARZĘDZI I NIEWYKONANIE ZADANIA

1. W przypadku braku materiałów nauczyciel, w miarę możliwości, umożliwia uczniowi wykonanie zadania z wykorzystaniem dostępnych materiałów.
2. Jeżeli uczeń mimo możliwości wykonania zadania nie podejmuje pracy, fakt ten może zostać uwzględniony przy ocenianiu.
3. Jeżeli wykonanie zadania wymaga materiałów specjalistycznych, nauczyciel informuje uczniów o tym z odpowiednim wyprzedzeniem.
4. Nauczyciel może ustalić alternatywny sposób wykonania zadania, jeżeli jest to uzasadnione możliwościami ucznia lub warunkami organizacyjnymi.
5. Niewykonanie pracy nie powinno automatycznie skutkować oceną niedostateczną, jeżeli przyczyną były niezależne od ucznia okoliczności. Nauczyciel ustala wówczas sposób uzupełnienia pracy.

14. ZASADY POPRAWIANIA OCEN

1. Uczeń ma prawo poprawić ocenę zgodnie z zasadami określonymi w Statucie szkoły oraz ustaleniami nauczyciela.
2. W przypadku oceny niedostatecznej nauczyciel ustala z uczniem formę i termin uzupełnienia braków.
3. Poprawa może mieć formę:
    1) ponownego wykonania zadania;
    2) wykonania zadania praktycznego o podobnym stopniu trudności;
    3) odpowiedzi ustnej;
    4) sprawdzianu;
    5) projektu;
    6) uzupełnienia dokumentacji.
4. Przy poprawie pracy praktycznej bierze się pod uwagę postęp ucznia i sposób wykorzystania przekazanych wskazówek.
5. Szczegółowe zasady poprawy nie mogą pozostawać w sprzeczności ze Statutem ZSO nr 4.

15. KLASYFIKACJA ŚRÓDROCZNA I ROCZNA

1. Ocena śródroczna i roczna jest oceną klasyfikacyjną.
2. Przy ustalaniu oceny klasyfikacyjnej nauczyciel bierze pod uwagę przede wszystkim:
    1) stopień realizacji wymagań edukacyjnych;
    2) rozwój umiejętności praktycznych;
    3) systematyczność;
    4) aktywność;
    5) zaangażowanie;
    6) samodzielność;
    7) przestrzeganie zasad bezpieczeństwa;
    8) jakość wykonywanych zadań;
    9) postęp ucznia.
3. Zgodnie ze Statutem ZSO nr 4 na zajęciach praktycznych należy w szczególności uwzględniać wysiłek ucznia, systematyczność udziału i aktywność wynikającą ze specyfiki zajęć.
4. Ocena roczna uwzględnia osiągnięcia ucznia w całym roku szkolnym.

16. KRYTERIA OCEN NA POSZCZEGÓLNE STOPNIE

Ocena celująca – 6

Uczeń:

1) spełnia wymagania podstawy programowej w stopniu bardzo wysokim;
2) samodzielnie i twórczo rozwiązuje problemy techniczne;
3) proponuje oryginalne rozwiązania;
4) sprawnie planuje i organizuje pracę;
5) bardzo dobrze posługuje się narzędziami;
6) bezwzględnie przestrzega zasad bezpieczeństwa;
7) potrafi samodzielnie dokonywać modyfikacji i ulepszeń;
8) potrafi ocenić funkcjonalność i przydatność własnego rozwiązania;
9) aktywnie uczestniczy w projektach;
10) wykazuje szczególne zainteresowanie techniką;
11) może podejmować dodatkowe zadania;
12) potrafi zaprezentować i uzasadnić własne rozwiązania.

Ocena bardzo dobra – 5

Uczeń:

1) bardzo dobrze opanował wymagane wiadomości i umiejętności;
2) samodzielnie wykonuje większość zadań;
3) prawidłowo dobiera materiały i narzędzia;
4) przestrzega zasad bezpieczeństwa;
5) prawidłowo organizuje stanowisko pracy;
6) wykonuje zadania starannie;
7) potrafi planować pracę;
8) współpracuje w grupie;
9) potrafi analizować własny wytwór;
10) wprowadza uzasadnione poprawki.

Ocena dobra – 4

Uczeń:

1) opanował większość podstawowych wiadomości i umiejętności;
2) wykonuje zadania poprawnie;
3) korzysta z instrukcji;
4) z niewielką pomocą nauczyciela rozwiązuje problemy;
5) prawidłowo posługuje się podstawowymi narzędziami;
6) na ogół przestrzega zasad bezpieczeństwa;
7) potrafi pracować indywidualnie i w grupie;
8) wykonuje zadania w przewidzianym czasie.

Ocena dostateczna – 3

Uczeń:

1) opanował podstawowe wiadomości i umiejętności;
2) wykonuje proste zadania;
3) wymaga czasami pomocy nauczyciela;

4) zna podstawowe zasady bezpieczeństwa;
5) potrafi posługiwać się podstawowymi narzędziami przy wsparciu;
6) podejmuje próby samodzielnego rozwiązania problemu;
7) nie zawsze prawidłowo organizuje pracę;
8) wymaga przypominania o kolejności wykonywania czynności.

Ocena dopuszczająca – 2

Uczeń:

1) posiada minimalny zakres wiadomości i umiejętności konieczny do dalszej nauki;
2) wykonuje najprostsze zadania z pomocą nauczyciela;
3) zna podstawowe zasady bezpieczeństwa;
4) podejmuje próby pracy praktycznej;
5) wymaga stałego wsparcia i instruktażu;
6) potrafi wykonać proste czynności według instrukcji.

Ocena niedostateczna – 1

Uczeń:

1) nie opanował wiadomości i umiejętności koniecznych do kontynuowania nauki;
2) nie podejmuje pracy pomimo pomocy nauczyciela;
3) odmawia wykonywania podstawowych zadań;
4) nie przestrzega podstawowych zasad bezpieczeństwa w sposób stwarzający zagrożenie;
5) nie uzupełnia zaległości mimo ustalonych możliwości;
6) nie wykazuje minimalnego zaangażowania koniecznego do realizacji wymagań.

17. WYMAGANIA EDUKACYJNE – KLASA IV

Po klasie IV uczeń powinien w szczególności:

Bezpieczeństwo i organizacja pracy

1. znać podstawowe zasady bezpieczeństwa;
2. znać zasady organizacji stanowiska pracy;
3. rozpoznawać podstawowe znaki bezpieczeństwa;
4. właściwie posługiwać się podstawowymi narzędziami;
5. dbać o porządek i powierzone wyposażenie.

Materiały

6. rozpoznawać podstawowe materiały:

1) papier i tekturę,
2) drewno,
3) materiały drewnopochodne,
4) tworzywa sztuczne,
5) materiały włókiennicze,
6) podstawowe materiały metalowe.

7. wskazywać podstawowe właściwości materiałów;
8. dobierać materiał do prostego zadania.

Projektowanie

9. rozpoznawać prosty problem techniczny;
10. wykonać prosty szki
11. zaplanować kolejność czynności;
12. dobrać podstawowe narzędzia.

Działalność praktyczna

13. wykonać prosty przedmiot użytkowy;
14. wykonywać podstawowe połączenia materiałów;
15. dokonywać prostych pomiarów;
16. stosować instrukcję.

Ekologia

17. rozumieć potrzebę ograniczania zużycia materiałów;
18. segregować odpady;
19. wykorzystywać ponownie wybrane materiały.

Komunikacja

20. znać podstawowe zasady bezpiecznego poruszania się pieszo;
21. rozpoznawać podstawowe znaki drogowe;
22. znać podstawowe zasady bezpieczeństwa na drodze.

18. WYMAGANIA EDUKACYJNE – KLASA V

Po klasie V uczeń powinien:

1. samodzielnie organizować stanowisko pracy;
2. dobierać materiały do wykonywanego zadania;
3. prawidłowo korzystać z podstawowych narzędzi;
4. czytać prostą dokumentację techniczną;
5. wykonywać szkice techniczne;
6. stosować podstawowe zasady wymiarowania;
7. planować kolejność czynności;
8. wykonywać konstrukcje z elementami ruchomymi;
9. wykonywać proste mechanizmy;
10. wykonywać przedmioty użytkowe;
11. wykonywać proste zadania dotyczące obwodów elektrycznych;
12. rozpoznawać podstawowe elementy elektryczne;
13. przestrzegać zasad bezpieczeństwa podczas pracy z elementami elektrycznymi;
14. analizować wykonany wytwór;
15. wskazywać jego zalety i wady;
16. proponować proste usprawnienia;
17. racjonalnie gospodarować materiałami;
18. wykorzystywać materiały z odzysku;
19. znać podstawowe zasady bezpiecznego ruchu rowerowego;
20. rozpoznawać podstawowe elementy wyposażenia roweru;
21. znać zasady odpowiedzialnego uczestnictwa w ruchu drogowym.

W klasach V–VI podstawa programowa przewiduje m.in. realizację projektu dotyczącego bezpiecznego poruszania się w ruchu drogowym dla młodszych uczniów.

19. WYMAGANIA EDUKACYJNE – KLASA VI

Po klasie VI uczeń powinien:

1. samodzielnie rozpoznawać problemy techniczne;
2. formułować propozycje rozwiązań;
3. tworzyć szkice i proste dokumentacje;
4. planować wykonanie projektu;
5. szacować potrzebne materiały;
6. uwzględniać koszty wykonania;
7. dobierać materiały ze względu na ich właściwości;
8. bezpiecznie posługiwać się narzędziami;
9. wykonywać konstrukcje i modele;
10. wykonywać proste zadania elektryczne i elektroniczne;
11. dokonywać testowania wykonanych rozwiązań;
12. wykrywać proste nieprawidłowości;
13. dokonywać podstawowych regulacji i konserwacji;
14. analizować własny wytwór;
15. wprowadzać poprawki;
16. prezentować efekty swojej pracy;
17. dokonywać samooceny;
18. współpracować w grupie;
19. stosować zasady gospodarki obiegu zamkniętego;
20. ponownie wykorzystywać materiały;
21. odpowiedzialnie segregować odpady;
22. znać zasady bezpiecznego uczestnictwa w ruchu drogowym;
23. znać zasady dotyczące roweru i jego podstawowej konserwacji;
24. rozumieć odpowiedzialność za bezpieczeństwo własne i innych uczestników ruchu.

Podstawa programowa przewiduje m.in. indywidualne lub grupowe projekty techniczne, zadania konstrukcyjne, użytkowe, elektryczne/elektroniczne i ekologiczne.

20. DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH

1. Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia.
2. Dostosowanie odbywa się zgodnie ze Statutem ZSO nr 4 oraz dokumentacją ucznia.
3. Statut szkoły zobowiązuje nauczyciela do dostosowania wymagań m.in. na podstawie:
   a) orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego,
   b) orzeczenia o potrzebie indywidualnego nauczania,
   c) opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej,
   d) rozpoznania indywidualnych potrzeb ucznia w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
4. Dostosowanie może polegać na:
   a) wydłużeniu czasu pracy;
   b) podziale zadania na etapy;
   c) dodatkowym instruktażu;
   d) pokazie sposobu wykonania;
   e) stosowaniu prostszych instrukcji;

f) ograniczeniu liczby czynności wykonywanych jednocześnie;
g) umożliwieniu korzystania z przygotowanych schematów;
h) częstym sprawdzaniu rozumienia polecenia;
i) umożliwieniu pracy indywidualnej lub w parze;
j) umożliwieniu odpowiedzi ustnej;
k) ograniczeniu znaczenia strony graficznej, jeżeli wynika ona z dysfunkcji;
l) ocenianiu przede wszystkim postępu i wkładu pracy;
m) dostosowaniu narzędzi i materiałów.

5. W przypadku ucznia z trudnościami grafomotorycznymi ocena nie może być uzależniona wyłącznie od estetyki zapisu lub sprawności manualnej.
6. W przypadku ucznia z trudnościami w koncentracji nauczyciel może:
   a) dzielić zadanie na mniejsze etapy,
   b) przekazywać krótkie instrukcje,
   c) wskazywać kolejność działań,
   d) monitorować postęp pracy.

21. ZASADY OCENIANIA UCZNIÓW ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI

1. Uczeń jest oceniany w odniesieniu do wymagań dostosowanych do jego indywidualnych możliwości.
2. Ocenie podlega przede wszystkim:
   a) wysiłek;
   b) postęp;
   c) zaangażowanie;
   d) samodzielność na miarę możliwości;
   e) wykorzystanie wskazówek;
   f) przestrzeganie zasad bezpieczeństwa;
   g) przygotowanie do zajęć.
3. Nauczyciel nie porównuje ucznia z innymi uczniami pod względem zdolności manualnych.
4. W przypadku trudności w wykonaniu zadania nauczyciel może zastosować alternatywną formę jego realizacji.

22. INFORMOWANIE UCZNIÓW I RODZICÓW

1. Uczniowie zostają zapoznani z PZO na początku roku szkolnego.
2. Rodzice mają możliwość zapoznania się z PZO.
3. Wymagania dotyczące konkretnego zadania praktycznego nauczyciel przedstawia uczniom przed rozpoczęciem pracy.
4. Uczeń otrzymuje informację o uzyskanej ocenie.
5. Rodzice mogą uzyskać informację o:
   a) ocenach,
   b) postępach,
   c) trudnościach,
   d) mocnych stronach,
   e) sposobach poprawy wyników.
6. Ocenianie i jego dokumentowanie odbywa się zgodnie ze Statutem szkoły.

23. DOKUMENTOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIA

1. Oceny są dokumentowane w dzienniku elektronicznym.
2. Nauczyciel może przechowywać:
   a) prace uczniów,
   b) projekty,
   c) dokumentację techniczną,
   d) karty pracy,
   e) arkusze samooceny,
   f) dokumentację fotograficzną projektów,
   g) wyniki sprawdzianów.
3. Dokumentacja powinna umożliwiać określenie postępów ucznia.
4. W przypadku prac projektowych nauczyciel może stosować karty ocen projektu.

24. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. PZO obowiązują wszystkich uczniów klas IV–VI uczestniczących w zajęciach praktyczno-technicznych.
2. PZO wchodzą w życie z dniem **1 września 2026 r.**
3. PZO są dokumentem pomocniczym w realizacji oceniania wewnątrzszkolnego.
4. W sprawach nieuregulowanych niniejszym dokumentem zastosowanie mają:
   1) Statut ZSO nr 4 w Szczecinie,
   2) obowiązujące przepisy prawa oświatowego,
   3) podstawa programowa,
   4) program nauczania.
5. Szczegółowe rozwiązania organizacyjne mogą być modyfikowane przez nauczyciela w zależności od:
   1) specyfiki klasy,
   2) możliwości uczniów,
   3) wyposażenia pracowni,
   4) realizowanego programu,
   5) rodzaju wykonywanego projektu.
6. Podstawową zasadą oceniania jest wspieranie ucznia w rozwijaniu jego **praktycznych kompetencji technicznych, samodzielności, kreatywności, odpowiedzialności i sprawczości**.
7. Zajęcia praktyczno-techniczne powinny prowadzić ucznia od rozpoznania problemu, poprzez zaprojektowanie rozwiązania, wykonanie i przetestowanie wytworu, aż do jego oceny i zaproponowania usprawnień. Taki sposób pracy jest zgodny z założeniami nowej podstawy programowej.

Niniejszy dokument może zostać w ciągu roku szkolnego skorygowany i dostosowany do zapisów wprowadzonych w Statucie Szkoły do 31. 12.2026 r.